

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. I. Solus Sacerdos ex institutione Christi est Minister Sacramenti
Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

SECTIO PRIMA.

De Ministro ordinario Sacramenti Pœnitentia.

2. Quid iurisdictionis ordinaria & delegata.

Iurisdictionis alia ordinaria, alia delegata. Ordinaria, quæ alligatur alicui muneris seu officio. Ex quo patet, quid sit iurisdictionis delegata, scilicet, quæ non est annexa alicui muneris seu officio, sed immediatè habetur ab homine; ex commissione utique illius, qui iurisdictionem ordinariam habet.

Utraque exprimitur leg. More 5. ff. de Iurisdictione: More majorum ita comparatum est, ut is demùm iurisdictionem mandare possit, qui eam suo iure (ecce iurisdictionis ordinaria) non alieno beneficio (ecce iurisdictionis delegata) habet.

Quis minister ordinarius & delegatus Sacram. Pœnit.

Nunc si à me quæritur, quis sit minister ordinarius Sacramenti Pœnitentiæ. Respondeo; qui habet iurisdictionem ordinariam, id est, qui absolvit suo iure, seu ex vi officii; delegatus autem, qui absolvit alieno beneficio, seu ex commissione ministri ordinarii. De Ministro ordinario hæc Sectione, de Ministro delegato Sectione sequenti.

Ut autem exordiar ab eo, quod magis certum, & de quo nefas est dubitare, Dico primò:

CONCLUSIO I.

Solus Sacerdos ex institutione Christi est Minister Sacramenti Pœnitentiæ.

3. Concl. probatur ex Conc. Trid.

Ita novissimè contra A catholicos Concil. Trident. sess. 14. c. 6. quod sic incipit: Circa Ministerium autem huius Sacramenti, declarat sancta Synodus, falsas esse, & à veritate Evangelii pœnitentis alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quosvis homines, præter Episcopos & Sacerdotes, Clericum ministerium perniciosè extendunt; putantes verba illa Domini: Quæcumque alligaveritis super terram, erunt alligata & in cælo; & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in cælo; & Quorum remisistis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt: ad omnes Christi fideles indifferenter & promiscue, contra institutionem huius Sacramenti ita fuisse dicta, ut quisvis potestatem habeat remittendi peccata, publica quidem per correptionem, si correptus acquieverit; secreta verò per spontaneam Confessionem cuiuscumque factam.

Matth. 18. v. 18.

Ioan. 20. v. 23.

Eandem veritatem eisdem ferè verbis definitam habes eadem sess. can. 10. si quis

dixerit non solos Sacerdotes esse ministros Absolutionis, sed omnibus & singulis Christi fidelibus esse dictum. Quæcumque ligaveritis super terram &c. quorum verborum virtute quilibet absolute possit, peccata publica quidem per correptionem dimittat, si correptus acquieverit; secreta verò per spontaneam Confessionem; anathema sit.

Jure ergo meritissimo Leo X. Bulla: Exurge Domine, inter cæteros articulos Lutheri, hunc in ordine 12. damnavit: In Sacramento Pœnitentiæ ac remissione culpæ, non plus facit Papa aut Episcopus, quam infimus Sacerdos: immo ubi non est Sacerdos, æque tantum quilibet Christianus, etiamsi mulier, aut puer esset.

Siquidem Trident. loquitur generaliter & absolute, nullam faciens distinctionem inter ministerium ordinarium, & extraordinarium in casu necessitatis, quando deest copia Sacerdotis; ergo generaliter & absolute intelligendum est; nisi aliquid obftet. Similiter Florent. in Decreto Eugenii generaliter & absolute asserit: Minister huius Sacramenti (Pœnitentiæ) est Sacerdos, habens auctoritatem absolvendi vel ordinariam, vel ex commissione Superioris.

Alioquin hæc Concilia dicere debuissent; & indubiè dixissent, Trident. quidem: Non solos Sacerdotes esse ministros ordinarios Absolutionis; Florent. autem, Minister ordinarius huius Sacramenti &c. Uti loquitur Trident. de ministro Sacramenti Confirmationis sess. 7. can. 3. si quis dixerit, sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum Episcopum &c. Et Florent. in Decreto Eugenii: Ordinarius minister (Confirmationis) est Episcopus.

Nonne idem Concilium expressissimis verbis significat, ministrum Baptismi in casu necessitatis, etiam esse laicum & mulierem? Minister, inquit, huius Sacramenti est Sacerdos, cui ex officio competit baptizare. In casu autem necessitatis, non solum Sacerdos vel Diaconus, sed etiam laicus & mulier &c.

Nuspam quoque Trident. insinuat, ministrum Baptismi esse solum Sacerdotem, sed contrarium sufficienter significat sess. 7. can. 4. definiens, Baptismum, qui datur ab hæreticis, esse verum Baptismum: si quis dixerit, Baptismum, qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia, non esse verum Baptismum; anathema sit.

Igitur solus Sacerdos, tam in necessitate, quam extra necessitatem, est minister Sacramenti Pœnitentiæ. Ratio à priori, voluntas

4. Item ex Leone X.

& Concilii Florentis.

5. Conc. Florent. & Trident. dicunt, non solum Sacerdotem esse ministrum Baptismi.

6. Concl. probatur ratio, ne à priori.

123 Christi, qui solis Apostolis, & eorum in Sacerdotio successoribus dixit Matth. 18. v. 18. Quicumque alligaveritis &c. Et Ioan. 20. v. 23. Quorum remisseris peccata, remittuntur eis &c. Sicuti dixit solis Apostolis, & eorum in Sacerdotio successoribus Luc. 22. v. 19.

Hoc facite in meam commemorationem.

Nam veluti his verbis instituit Apostolos suos Sacerdotes, & ordinavit, ut ipsi soli, eorumque in Sacerdotio successores, offerrent corpus & sanguinem suum, ita verbis illis Ioan. 20. Quorum remisseris &c. instituit Apostolos suos Iudices, & ordinavit, ut ad ipsos solos, eorumque in Sacerdotio successores, omnia mortalia crimina deferrentur, in quæ Christi fideles cecidissent, quod pro potestate Clavium, remissionis aut retentionis sententiam pronuntiarent.

Planè conveniens erat, ut illi omnes & soli, qui habent potestatem in corpus Christi verum, etiam haberent potestatem in corpus Christi mysticum, id est, in Christi fideles; potestatem, inquam, per quam redderent eos apta membra, ad suscipiendum verum corpus Christi. Potest (inquit Doctor Subtilis 4. dist. 19. q. 1. n. 6.) in Ecclesia esse una Clavis calum aperiendi; scilicet auctoritas sentiendi particulariter, & non irrevocabiler, alicui calum esse apertum. Congruit etiam istam esse in Ecclesia; & hoc in Sacerdote, ut Hierarchia Ecclesiastica sit ordinata, & ultima reducantur in primum per medium.

Hierarchia autem est medius inter Deum peccatorum, reducendum, & de hoc Bernardus de Consid. lib. 3. cap. 13. Hoc etiam congruit perfectioni causarum secundarum in esse morali, sicut causarum in esse naturali. Deus enim universali ter non negat creaturis causalitatem, quæ potest eis competere, immo & illam communicat, & ad ejus actionem causas secundas assistit. Ex quo ergo in esse gratuito possibile est hominibus habere istam causalitatem reductivam, quæ dicitur Clavis, congruum est, quod hoc supremo in Ecclesia, scilicet Sacerdoti, detur.

Enimverò iudicium hoc gravissimum, & ideo non cuilibet de populo debebat committi; cum neque iudicium læculare cuilibet de populo committatur. Iudicium hoc sacrum, inter Deum utique & peccatorem de æterna animæ salute; quid ni ergo oporteat ministrum habere sacrum? Iudicium hoc magnæ utilitatis & necessitatis, ac proinde non debuit solis Episcopis reservari. Iudicium hoc, uti ad commune bonum Ecclesiæ ordinatum, ita usque ad finem Ecclesiæ permanfurum: & ideo auctoritas iudicandi non solis Apostolis pro seipsis, sed etiam pro eorum successoribus in Sacerdotio, à Christo concessa. Hæ sunt rationes congruentiæ.

Sufficere debet omnibus, tam Catholicis, quam hæreticis, infallibilis Traditio Ecclesiæ, juxta illud celebre dictum: Traditio est, nihil queras amplius. Constat autem hæc Traditio

ex perpetua consuetudine, cujus nullum extat initium, neque in aliquo Concilio, neque in aliquo Pontificis Decreto, quod est signum, esse Traditionem Apostolorum, qui ita sentum verborum Christi intellexerunt, & Ecclesiæ tradiderunt.

Hinc Innoc. III. cap. 10. de Pœnit. & Remiss. Nova quedam nostris sunt auribus immutata, quod Abbasse moniales proprias benedixit: ipsarum quoque Confessiones in criminibus audiunt &c. Cum igitur id absolum sit pariter & absurdum: Mandamus; quatenus ne id de cetero fiat, curvetis firmiter inhibere: Quia licet Beatissima Virgo Maria dignior & excellentior fuerit Apostolis universis, non tamen illi; sed istis Dominus Claves regni calorum commisit.

Accedant testimonia veterum Patrum S. Ambrosii lib. 1. de Pœnit. c. 2. ibi: Certum est Ecclesia utrumque (id est, solvere & ligare) licere; hæret utrumque non licere. Ius enim hoc (solvendi & ligandi) solis permissum Sacerdotibus est. Et Enar. 10. in Psalm. 118. Accipimus; inquit, spiritum s. qui non solum nostra peccata dimittit, sed etiam nos facit Sacerdotes suis aliis peccata dimittere.

S. August. lib. 30. Homil. Homil. 30. c. 11. alia 4. Iudicet, inquit, seipsum homo in istis (operibus carnis) voluntate, dum potest; & mores convertat in melius, ne cum iam non poterit, etiam præter voluntatem à Domino iudicetur. Et cum in se protulerit severissima medicina, sed tamen medicæ, sententiam, veniat ad Antistites; per quos illi in Ecclesia Claves ministrantur &c. Plura testimonia vide apud Suarium hic disput. 24. sect. 1. n. 4.

Nec obstat; quod scribit Iacob. Apost. in Epist. sua Canonica c. 5. v. 16. Confitemini ergo alterutrum peccata vestra, & orate pro invicem, ut salvemini; quæ ultima verba etiam de laicis veniunt intelligenda; ergo similiter prima verba.

Respondet quippe; verba intelligenda esse juxta materiam subjectam; quia ergo oratio convenit universis hominibus, tam activa, quam passiva, ut sic loquar, non mirum, si hæc verba; Orate pro invicem, ut salvemini, veniant intelligenda etiam de laicis, juxta illud Apostoli 1. Timoth. 2. v. 1. 2. 3. & 4. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulat. ones, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus: pro Regibus & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam & tranquillam vitam agamus, in omni pietate & castitate: hoc enim bonum est & acceptum coram Salvatore nostro Deo; qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.

Ergo etiam illa verba Iacobi: Confitemini alterutrum peccata vestra, veniunt intelligenda etiam de laicis. Resp. Neg. Conseq. si accipiantur de Confessione sacramentali, sed dico, solum intelligenda de illis, qui habebant potestatem absolvendi, nam Confessio sacramentalis

Cap. 10. de Pœnit. & Remiss.

Christus non commisit claves regni calorum B. Virgini M.

Conclaf. probatur testimonijs veterum Patrum. S. Ambrosii.

S. August.

10. Obsecro et Epist. Canonica Iacobi Apostoli.

Responsio.

Oratio cogit venit animis hominibus; 1. Tim. 2.

sechs Absolutio activas

123

124

125

7. Ratio con-

126

127

8. Conclaf. probatur ex Traditione.

mentalis ad finem Absolutionis instituitur; absolue. e autem non convenit univertis hominibus.

11. quæ non est nudum ministerium vel annuntiandi Evangelium, vel declarandi esse remissa peccata; Conc. Trident.

Neque enim est nudum ministerium, vel annuntiandi Evangelium, vel declarandi esse remissa peccata, ut contra hæreticos declarat & definit Concil. Trident. sess. 14. c. 6. ibi: *Quamvis autem Absolutio sacerdotis, alieni beneficii sit dispensatio, tamen non est solum nudum ministerium, vel annuntiandi Evangelium, vel declarandi remissa esse peccata, sed ad infirmitatem alicuius judicialis, quo ab ipso, velut à iudice, sententia pronuntiat.*

sed actus judicialis.

Et can. 9. *Si quis dixerit, Absolutionem sacramentalem sacerdotis non esse actum judicialem, sed nudum ministerium pronuntiandi & declarandi remissa esse peccata confitenti, modo tantum credat se esse absolutum &c. anathema sit.* Jam autem constat actum judicialem, seu pronuntiationem sententiæ non convenire univertis hominibus, sed illis solis, quibus à Deo, vel Republica, specialiter fuerit concessa potestas iudicandi.

12. Nequit ostendi, ubi Christus laicis specialiter concesserit potestatem iudicandi.

Ostendant ergo hæretici, ubi Christus specialiter concesserit hominibus laicis, vel etiam Ecclesiasticis non Sacerdotibus, potestatem pronuntiandi sententiam remissionis aut retentionis peccatorum, & dicam, verba Iacobi Apostoli sicut posteriora, ita & priora generaliter esse de omnibus hominibus intelligenda.

Cum autem id ostendere non possint, dicant nobiscum, intelligi debere priora verba de solis Sacerdotibus, de quibus immediate ante dixerat Iacob. Apost. versu scilicet 14. & 15. *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini; & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus: & si in peccatis sit, remittentur ei.*

13. Scotus explicat illa verba Iacobi. Confitemini alterutrum, de Confessione generalis.

Dixi signanter: *Si accipiantur de Confessione sacramentali; quia, juxta Scotum 4. dist. 17. q. 1. n. 16. Dicendo; Confitemini alterutrum, non magis dicit, Confessionem faciendam esse Sacerdoti, quam alii. Subdit enim: Et orate pro invicem, ut salvemini, ubi nullus diceret ipsum instruisse, nec promulgasse præceptum divinum: sed intellectus eius est, sicut in illo verbo: Confitemini alterutrum, persuasio ad humilitatem, ut scilicet generaliter nos confiteamur apud proximos, peccatores, iuxta illud: Si dixerimus quia peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus &c. Ita per secundum persuadet ad charitatem fraternam, ut scilicet per charitatem fraternam subveniamus nobis invicem. Apparet ergo istud non esse de iure divino, promulgato per scripturam Apostolicam. Hæc ille. Ut ostendat ex illo loco Apostoli Iacobi non haberi præceptum Confessionis, utpote qui non loquatur de Confessione sacramentali, sed de generali Confessione ad humilitatem, quæ indubie fieri potest laico.*

1. Item. 1. v. 8.

Sed nunquid debet? Statim resolvo ex eodem Doctore. Nam cum dixisset n. 21. *Continet hoc præceptum, Cui, quia Sacerdos, ille enim in Ecclesia habet solam auctoritatem ligandi & solvendi: sic ait n. 27. Si vero quæras, utrum de vi præcepti primi, & de eius explanatione, quantum ad istum articulum, Cui, liceat confiteri laico? Ad quod Magister videtur respondere in littera, quod sic, & auctoritates sunt in Canone de Pœnit. dist. 6. §. Placuit.*

14. Ab Confessione in necessitate debet fieri laico.

Respondet; talis Confessio potest esse materia reverentia, que est una poena debita peccato, & in hoc confitens solvit aliquam poenam, quam solvaret, si confiteretur Sacerdoti: sed quia accusatio ad hoc ex præcepto fit, & non ad aliud, ut sequatur sententia, & locus nullam habet sententiandi auctoritatem in isto foro; sequitur, quod nullum præceptum est de accusando se laico, & forè utilis esset non accusare se illi, si posset æqualem reverentiam habere, apud se recogitando eadem peccata, & sic aequè puniri.

Et si diceret aliquis, quod necessarium est non confiteri laico, quia nulli licet diffamare se, nec prode peccatum suum occultum, maxime quando ille, cui prodit, non presumitur celator secreti, nec sit melius consilium peccatori, quam ipsemet sibi: forè enim propter consilium requirendum, liceret alicui revelare peccatum suum alicui laico discretiori. Sed nec hoc patet, quia consilium possit inquiri posito casu in universali de aliquo, absque revelatione peccati sui.

15. An liceat confiteri laico.

Igitur secundum Scotum Confessio non tantum non debet fieri laico, sed forè nec potest fieri, propter infamiam confitentis. Verum cum confitens sit dominus suæ famæ, facile talis Confessio posset excusari à peccato, nisi infamia ejus cederet in præjudicium tertii.

Quid igitur (prosequitur Doctor) de malefactoribus damnatis, confitentibus laicis? Respondet, simplicitas excusat eos, ne in hoc peccent, & humilitas eorum est meritoria eis, pro quanto volunt illud, quod pertinet ad Sacramentum Pœnitentiæ supplere, sicut possunt. Sed viro discreto, qui bene sciret, ad quid esset Confessio instituta, nec forè utilis foret, nec (sine forè) necessarium, talem Confessionem facere.

Quidquid sit de utilitate hujusmodi Confessionis, quam Scotus dubiam relinquit, communis sententia negat obligationem, & asserit, nullo prorsus casu alteri, quam Sacerdoti, sacramentaliter esse confitendum.

16. Confessio non debet fieri laico.

Ratio patet ex dictis; quia nullo prorsus casu alius, quam Sacerdos, potest sacramentaliter absolvere; jam autem ut Scotus supra dicit: *Accusatio, seu Confessio sacramentalis, ad hoc ex præcepto fit, & non ad aliud, ut sequatur sententia, id est, Absolutio sacramentalis; ergo ubi hæc sequi non potest, illa non est necessaria.*

Probat ex ratione.

Porro

Porro nullo omnino casu posse quempiam non Sacerdotem absolvere sacramentaliter, jam supra probavimus: quia neque ex Scriptura, neque ex Conciliis, neque ex sanctis Patribus constat, alium esse ministrum hujus Sacramenti extra necessitatem, alium in necessitate, alium ordinarium, alium extraordinarium, sicut constat de ministro Baptismi, Confirmationis, & Ordinis.

Cur autem Christus sic voluerit, quis consiliarius ejus fuit? Major indubie est necessitas Baptismi, quam Absolutionis sacramentalis, cum ille parvulis sit necessarius necessitate mediæ strictè dictæ, adeoque conveniens erat, ut quilibet eum posset ministrare.

Deinde ordinarius minister Confirmationis, & Ordinis est solus Episcopus, qui sæpius abesse potest, quam Sacerdos, & ideo major fuit necessitas, constituendi extraordinarium ministrum pro illis Sacramentis simplicem Sacerdotem, quam pro hoc Sacramento laicum, vel Clericum non Sacerdotem. Interim ratio fundamentalis, sicut dixi, institutio Christi, quæ nobis innotescit per Traditionem Apostolicam, & communem consensum Ecclesiæ.

18. Sed, interrogat aliquis, unde constat communis consensus Ecclesiæ? Nonne Cyprianus epist. 13. aliàs l. 3. epist. 17. ait: *si Presbyter repertus non fuerit, & urgente exitu cœperit, apud Diaconum quoque Exomologesin facere delicti sui possint* (loquitur de lapsis, qui libellos à Martyribus acceperant) *ut manus eis in poenitentiam impostâ, veniant ad Dominum cum pace, quam dari Martyres litteris ad nos factis desideraverunt?*

Respondet cum Pamelio in Annotat. ibidem n. 2. Etsi alii perique Auctores videantur vocem *Exomologesinos*, accipere pro omni Confessione peccatorum, sive privatâ, sive publicâ.... sunt tamen, qui existimant, accipi apud Cyprianum pro publicâ.... Quod si verum sit, nihil hic mirum, quod permittat apud Diaconum Exomologesin, & manum ab illo imponi, ut non sit aliud hæc manus impositio, quam à poenis satisfactoriis absolutio, quæ cur Diaconis concedi non possit, non video; præsertim cum etiam hodie usitata sit Archidiaconorum ab excommunicatione absolutio, etiam in solo Diaconatus ordine constituti sint. Nec mirum, quomodo constet ex lib. 8. Constit. Apost. Clementis, auctoritatem excommunicandi habuisse Diaconos, absente Presbytero. Habuerunt igitur illo absente etiam absolvendi ab excommunicatione potestatem, nam ejusdem est absolvere, cujus excommunicare. Hæc ille.

19. Et continuò subjungit: fortassis quomodo Episcopus absens, & Presbyteri multi carceribus inclusi essent, ex privilegio quodam

Diaconis in necessitate permilla est poenitentium reconciliatio; sicut à D. Gregorio Presbyteris aliquando concessam legimus Sacramenti Confirmationis administrationem, quæ solis alioquin Episcopis competit. Hucusque Pamelius.

Rectè quidem, si per reconciliationem poenitentium intelligat reconciliationem in foro Ecclesiæ per absolutionem ab excommunicatione, aut à poenis satisfactoriis, sive satisfactionibus, publicè subeundis; sæcùs verò si intelligat reconciliationem sacramentalem à peccatis; hanc enim non legimus ab aliquo Pontifice concessam Diaconis, sicuti legimus à D. Gregorio aliquando concessam Presbyteris administrationem Sacramenti Confirmationis.

Est, inquit, non legatur concessa à Pontifice, saltem à Conc. Triburiensi legitur concessa, aut saltem supponitur concessa, prout refertur cap. 2. de furtis. *Fures*, (inquit Conc.) *& Latrones, si in furtivo vel depraedando deciduntur, visum est, pro eis non esse orandum. Sed si comprehensi aut vulnerati, Presbytero vel Diacono confessi fuerint, Communionem* (id est, Eucharistiam, secundum Glossam ibidem verb. *Communionem*) *eis non negamus.*

Ubi Glossa verb. *Diacono. In necessitate*, inquit, etiam laico, de *Consecr. Dist. 4. Sanctum est. de poenit. dist. 1. Quem poenitet* *verf. fin. & dist. 6. c. 1. circa princ.* Porro cap. *Sanctum est*, quod hic citat Glossa, est D. August. ad Fortunatum, ubi sic scribit sanctissimus Præsul: *Cum in navi quidam fidelis nullus esset præter unum poenitentem, cœpit imminere naufragium. Erat ibi quidam non immemor salutis suæ, & Sacramenti (Baptismi) vehementissimus flagitator: nec erat aliquis, qui dare posset, nisi poenitens ille. Acceperat enim (Baptismum) sed pro peccato, de quo agebat poenitentiam (publicam) amiserat sanctitatem, sed non amiserat Sacramentum. Nam si hoc amittunt peccantes, cum reconciliantur post poenitentiam, quare non iterum baptizantur? Dedit ergo quod acceperat, & ne periculose vitam finiret, non reconciliatus, perit ab eo ipso, quem baptizaverat, ut eum reconciliaret: & factum est: naufragium evaserunt. Cognitum habes, quod fecerunt. Nemo exiit eorum, qui non pium animum ita crederet, ut consiliis eorum in illo periculo Dominum crederet assuisse. Hactenus August.*

Sed audi, quod sequitur: *Motus enim animus religiosus & simplex ab homine exegit Sacramentum (Baptismi) à Deo ipse (poenitens) impetravit sanctitatem. A Deo, inquam, poenitens impetravit sanctitatem, quam amiserat, non per reconciliationem sacramentalem, factam à laico, jam baptizato; sed per Contritionem Charitate perfectam: & ideo dicit, A Deo. Hinc licet Baptismum, quem dedit poenitens, vocet Sacramentum; minime tamen reconciliationem, quam poenitens accepit*

Non possunt sacramentaliter absolvi à peccatis.

20. Obiectio ex Conc. Triburiensi.

cap. 2. de Eucharistia.

& S. Augustino.

21. Responsio ad S. Augustum.

pit à laico; ad summum ergo fuit reconciliatio in foro externo seu Ecclesiæ, de qua loquitur Cyprianus supra.

Præterea subiungit S. Doctor: Quod si forte hoc, quod narravi de his, qui naufragio imminente periclitabantur, non vult aliquis credere (non enim hoc scripturarum divinarum auctoritas, sed incerto auctore fama commendat) non repugnabo: sed interrogabo: si tale aliquid contingat, quid futurum esset? Non enim potest quisquam dicere, relinquendum esse illum, qui morte imminente baptizari desiderat. Quem baptizatum à pœnitente, quisquis non credit contigisse, oportet, ut credat, posse contingere.

Planè oportet; sed nunquid etiam operet credere, pœnitentem imminente morte posse sacramentaliter reconciliari à laico? Hoc ibi August. non dicit, neque verum est. Et sanè verisimilius apparet August. ibi non loqui de reconciliatione sacramentali, sed de reconciliatione in foro Ecclesiæ; erat enim pœnitens publicus, ut colligitur ex illis verbis: sed pro peccato, de quo agebat pœnitentiam, scilicet publicam, ut supra annotavi.

Præterea citat Glossa supra cap. *Quem pœnitent. 88. de Pœnit. dist. 1.* (quod etiam est D. August. lib. de vera & falsa Pœnit. c. 10. si ipse est Auctor, quod Plerique negant) ubi sic scriptum habes: *Tanta vis Confessionis est, ut si deest sacerdos, confiteatur proximo. Sæpè enim contingit, quod pœnitens non potest confiteri coram sacerdote, quem desideranti nec locus, nec tempus offert. Et si ille, cui confitebitur, potestatem solvendi non habet, fit tamen dignus venià ex desiderio sacerdotis, qui socio confitetur turpitudinem criminis. Mundati enim sunt leprosi, dum irent ostendere ora sacerdotibus, antequam ad eos pervenirent. Unde patet Dominum ad cor respicere, dum ex necessitate prohibetur ad sacerdotes pervenire.*

Prorsus respicit Dominus ad cor contritum, videlicet Charitate perfectâ, per quam Contritionem reconciliatur homo Deo, priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur, ut docet Trident. sess. 14. cap. 4. Ad hanc autem Contritionem juvare potest tum exercitium humilitatis, quale potest esse Confessio facta socio laico, tum consiliium & exhortatio socii laici ad pœnitentiam de peccatis commissis. Alioquin laicum non posse tali casu sacramentaliter absolvere, liquidè constat ex iisdem verbis ibi: *Et si ille, cui confitebitur, potestatem solvendi non habet.*

Atque huic loco D. Augustin. præcipuè inicitur Magister 4. dist. 17. ubi videtur sentire in necessitate confitendum esse laico. Sed nunquid (Interrogat Magister) aequè valet alicui confiteri socio vel proximo suo, saltem cum deest sacerdos? Sanè ad hoc potest dici, quod sacerdotis examen requirendum est studiosè; quia sacerdotibus concessit Deus potestatem ligandi atque solvendi. Et ideo quibus ipsi dimittunt, & Deus dimittit. Si tamen defuerit sacerdos, proximo vel socio est faciendâ Confessio.

Et infra sic ait: *Querendus est Sacerdos sapiens & discretus, qui cum potestate simul ferat iudicium, qui si forte defuerit, confiteri debet socio. Vela verò inter Confessionem venialium & mortalium distinguit super illum locum: Confitemini alteri tum peccata vestra. At enim: Coequalibus quotidiana & levia, graviora verò Sacerdoti pandamus, & quanto iusserit tempore purgare curemus; quia sine Confessione emendationis, peccata nequeunt dimitti, sed & graviora coequalibus pandenda sunt, cum deest Sacerdos, & urget periculum. Venialia verò, etiam sacerdotum oblatâ copâ, licet confiteri coequali, & sufficit; ut quibusdam placet, si tamen ex contemptu non prætermittatur sacerdos. Tutius est tamen & perfectius utriusque generis peccata sacerdotibus pandere & consilium Medicinæ ab eis querere, quibus concessa est potestas ligandi & solvendi. Hactenus Magister.*

Sed tu dic eum Doct. Subtili, nullam esse obligationem ex vi præcepti divini Confessionis; confitendi socio seu coequali non Sacerdoti, si ve graviora sive leviora peccata; quia solus Sacerdos habet potestatem solvendi; non solum graviora, sed etiam leviora peccata.

Interim fieri posset, ut ex charitate propria in periculo mortis quando non adest copia Sacerdotis, aliquis teneretur peccata graviora confiteri socio, si videlicet absque tali Confessione non posset dicere Contritionem Charitate perfectam, quæ tali casu necessaria est ad salutem: Si aliam obligationem agnoscit Magister, ab eo recedimus; defectu sufficientis probationis.

Venio ad cap. 2. de Furtis; nam cap. 1. dist. 6. quod tertio loco allegat supra Glossa, nihil habet ad hoc propositum. Itaque c. 2. de Furtis dicunt Aliqui, solum velle, quod furibus in flagranti delicto vulneratis non sit neganda Communio, si ostendant signa pœnitentiæ: fit autem mentio Diaconi, non quod is possit sacramentaliter absolvere, sed quia in tali casu absente Sacerdote potest dare Communionem. Ita Suarius disp. 24. sect. 1. n. 10. quem sequitur Herincx part. 4. tract. 4. disput. 5. de Ministr. Sacram. Pœnit. n. 2.

Verum cum tali casu, etiam Subdiaconus, imò laicus probabiliter posset dare Communionem, cur fit mentio solius Diaconi? Deinde non fit simpliciter mentio Diaconi, sed Confessionis factæ Diaconò vel Presbytero; ergo videtur in audienda Confessione Diaconum æquiparare Presbytero. Tertio, si per Confessionem solum intelligantur signa pœnitentiæ, sufficit quod confiteantur laicis, ut possint à Presbytero, vel Diacono accipere Communionem; quamvis & tunc posset dici, confiteri Presbytero vel Diacono, dum laicus testimonium perhibet pœnitentiæ.

Dicem

22. Obicitur cap. 88. de Pœnit. dist. 1.

Respondeatur,

23. Videtur,

23. Magister videtur sentire, si necessitate confitendum esse laico.

24. Scotus docet, nullam esse obligationem ex vi præcepti divini.

Per accidens potest esse obligatio.

25. Respondetur ad c. 24. de Furtis.

28. Herincx

26. Melior re-
sponso.

Dicerem ergo ego (salvo meliori) ly Vel Diacono, ab aliquo additum esse, cum in originali textu, qui de facto extat; non repe-riatur, ut probè advertit Gratianus 13. q. 2. cap. 31.

Eccè verba textus, ut ea refert Binius tom. 3. Concil. p. 2. Statuimus & indicamus, ut si quis ... inventus fuerit furtum aut rapinam exercere, & in ipso diabolico actu mortem meretur incurre: nullus pro eo presumat orare, aut elemo-synam dare. Elemosyna pro eo data, in memoriam Clericorum, nec pauperum veniat, sed execrabilis fordescat. B. August. de talibus horribilem profert sen-tentiam, dicens: Nemo te post mortem tuam fideliter redimit, quia tu te red mere noluit. Si autem ille fur vel latro vulneratus elabatur, & expe-ctatione mortis desperatus putatur, atque reconciliari se mysteris sacrosanctis, habitu corporis, & volun-tate pia mentis deprecatur, Deoq; & Sacerdoti, com-ite vita emendatione morum & actu confitetur, Communionis gratiam non negamus tribuendam. Ita Concil. Triburiense cap. 31.

27. Obicitur in Bulla Martini V.

Restat parva difficultas ex Bulla Mart. V. quæ incipit: Inter cunctas; & habetur tom. 3. Concil. p. 2. fol. 165 1. in qua condemnantur errores Joannis Wicleff & Joannis Hulz, ac inter alias interrogationes, quas Pontifex mandat proponi cuilibet, de illa hæresi sus-pecto, una est: Verum credat, quod Christianus ultra Contritionem cordis, habitâ copiâ Sacerdotis idonei, soli Sacerdoti de necessitate salutis confiteri teneatur, & non laico, seu laicis quantumcumque bonis & devotis. Ubi cum additur: Habitâ cop-â Sacerdotis idonei, videtur indicari, in absen-tia ejus esse necessarium confiteri laico.

28. Quis in illa Bulla des-cribitur.

Respondet Suarius suprâ n. 11. hoc argu-mentum à contrario sensu nullius est momen-ti; in materia præsertim doctrinali; ibi ergo solum proponitur interrogatio de eo, quod ad Fidem pertinet: aliud verò, quod spectat ad Theologicam quæstionem, pro-ponendum non fuit, nec propterea aliquid circa id definitur, aut insinuat. Hæc ille.

Quæris à me; quid sit illud, quod ad Fi-dem pertinet, de quo proinde ibi proponitur interrogatio? Respondeo; solam Contritio-nem cordis non sufficere ad salutem, habitâ cop-â Sacerdotis idonei. Patet illud fuisse inten-tum Pontificis ex art. 7. Joannis Wicleff se-quentis tenoris: Si homo fuerit debite contritus, om-nis confessio exterior est sibi superflua & inutilis. Porrò de confessione faciendâ laico, bono vel malo, in absentia Sacerdotis, nihil lego in articulis damnatis, qui exprimuntur in illa Bulla.

Præterea ad Fidem pertinet, solam Con-tritionem sufficere, non habitâ copiâ Sacer-dotis idonei; & idèd potius contrarium se-quitur ex illa interrogatione, scilicet, in ab-sentia Sacerdotis non esse necessarium ad sa-

luteam, confiteri laico seu laicis, quantum-cumque bonis & devotis. Interim, sicut dixi; subinde talis confessio posset esse utilis, ra-tione consilii vel auxilii, à laico præstandi; immo per accidens necessaria ad salutem, si absque tali consilio vel auxilio non posset peccator elicere Contritionem Charitate per-fectam.

De cætero dic; & intus dic; quia sic est ut dicis; soli Sacerdoti data est à Christo po-terestas Clavium, id est, potestas solvendi at-que ligandi; in tantum ut si Episcopus vel ex errore aliquo; vel ex malitia prius daret potestatem absolvendi per illa verba: Accipe Spiritum sanctum; quorum remisit peccata &c. quàm potestatem consecrandi Corpus & Sanguinem Christi per hæc verba: Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia &c. collatio prioris potestatis omninò foret nulla & invalida.

29. Soli Sacer-
doti data
est à Christo
potestas ab-
solvendi.

Licet enim hæ potestates distinctæ sint, & potestas offerendi Sacrificium, possit conferri absque potestate absolvendi à peccatis; nam Apostoli prius fuerunt Sacerdotes instituti in ultima cœna hæc verbis: Hoc facite in meam commemorationem (ut docet Trident. sess. 22. can. 2.) quàm accèperint potestatem absol-vendi Ioan. 20. illis verbis: Accipite Spiritum sanctum; quorum remisistis &c. Et indubiè, si Episcopus moreretur post collatam potesta-tem consecrandi, maneret sic ordinatus Sa-cerdos, esto non haberet potestatem absol-vendi. Quamvis, inquam, hæ potestates sint distinctæ, nihilominus Christus de facto no-luit, concedi potestatem absolvendi, nisi re ipsâ concessâ prius potestate consecrandi, ut constat ex definitionibus Conciliorum, & Ecclesiæ Traditione.

Potestas
absolvendi,
& conse-
crandi sunt
distinctæ.

Sicut ergo nequit laicus in quacumque necessitate consecrare, seu conficere corpus Christi verum, defectu characteris Sacerdot-alis; parè quoque passu nequit reconciliare sacramentaliter corpus Christi mysticum, id est, fideles peccatores, qui sunt membra Christi, defectu potestatis Clavium, quæ essentialiter fundatur in characterè Sacerdot-ali.

Quæris à me, quæ sit illa potestas Cla-vium? Jam nunc edissero.

30. Quæ sit pot-
estas Cla-
vium.

De Clavibus Ecclesiæ disputat Doctor Subtilis 4. dist. 19. q. unica, quæ talis est: Verum cuilibet Sacerdoti, in susceptione Ordinis Sa-acerdotii, conferantur Claves regni cælorum? Vbi, (inquit n. 3.) sunt quinque videndæ: Primò, quòd in Ecclesia, & hoc apud Sacerdotem ritè ordinatum, est una Clavis Ecclesiæ, quæ est potestas sententiandi in forò penitentiæ. Secundò, quòd apud eum est Clavis, quæ est potestas cognoscendi in causa Rei confitentis. Tertio, quòd hæc & illa Clavis non sunt eadem, sed duæ. Quarto, qualiter habens has duas Claves possit per eas in actus earum, sive qualiter

Scout.

qualem potentiam habeat per eas, respectu alium ipsarum Clavium. Et quoniam, si præter istas sit alia Clavis in Ecclesia.

Potestas Clavium duplex est.

Igitur potestas Clavium, quæ requiritur ad validè absolvendum, secundum Scotum, duplex est, videlicet potestas sententiandi in foro pœnitentiæ, & potestas cognoscendi in causa Rei confitentis. De prima potestate sic discurre: Omnes transferentes, secundum aliquam similitudinem transferant: clavis materialis, est proximum instrumentum aperiendi, & claudendi ostium: per quod intratur in domum; ac per hoc nec aperiens, nec aperiens est, nec causa, propter quam aperiatur, puta dignitas personæ ad intrandum, vel indignitas, propter quam expellitur: hoc modo spiritua-liter contingit considerare aperiendum regni calorum, quæ sit per sententiam definitivam, quæ sententiatur, celum isti aperiendum; quia ista aperiens non est actualis, sed dictata condigna dispositio istius, cui aperiatur.

Quid est Clavis.

Convenit etiam invenire aperiendum, & iste est sententiandi; convenit etiam invenire causam, propter quam huic aperiatur per sententiam introductivam, & propter quam huic clauditur per sententiam exclusivam, scilicet, demerita istius, & merita illius. Nul-lum istorum est Clavis, quia primum est aperiens, secundum, aperiens, tertium, causa remota: igitur potestas illa, quæ est in sententiante, quæ est immediate principium, sive instrumentum sententiandi, quæ sententia dicitur aperiens illa propriè dicitur Clavis regni calorum. Hoc de nomine, inquit Scotus.

31. Triplex est auctoritas judiciaria sententiandi.

Principalis competit soli Deo.

De re autem n. 4. assignat triplicem auctoritatem judiciariam sententiandi. Unam simpliciter principalem, quæ soli Deo (inquit Scotus) convenit, propter duo; quia ipse solus ex se est iustus; immo ipsa iustitia: primum autem iudicium non potest competere, nisi primo iusto, quia iudicium non est perfectum, nisi sit iustum, iuxta illud Psalm. (118. v. 121.) Feci iudicium & iustitiam. Siquidem iudicare est ius vel iustum dicere, primum autem iustum oportet esse perfectissimum, & ita iustissimum: igitur primi iusti.

Secundo, quia iudicare est presidentis iuxta illud Apostoli ad Rom. 14. v. 4. Tu quis es, qui iudicas alienum servum? Primus autem presidentis non potest esse nisi Deus solus. Unde sicut non potest alii communicare divinitatem; sic nec primam potestatem iudicandi, nec per consequens Clavem simpliciter principalem aperiendi calum.

Non principalis, sed præcellens proprie est Christi.

Secunda Clavis seu auctoritas sententiandi, scilicet non principalis, sed præcellens, tum in universalitate causarum iudicandarum, tum in firmitate sententiæ definitivæ, propriè (inquit n. 5.) est Christi, qui novit omnia merita & demerita iudicandorum, & semper iustitia divine conformiter iudicat. Nec ista potest esse in Ecclesia militante, saltem congruè non potest; quia nullus in Ecclesia novit omnes causas iudicarias, nec habet voluntatem immutabiliter iustitiam.

Tertia Clavis, scilicet non principalis, nec præcellens, sed particularis quantum ad causas cognoscendas, & infirma quantum ad sententiam ferendam, puta quod sit aliquando revocabilis, potest conferri alicui (ait Scotus ibidem) in Ecclesia militante, qui potest in illa causa nosse, & in illa secundum legem divinam rectè iudicare; & si quandoque præter illam, sententia eius non erit firma, sed si secundum illam, erit firma.

32. Tertia Clavis, scilicet non principalis nec præcellens, sed particularis.

Eam autem collatam esse Sacerdoti docet n. 6. ibi: Tertio dico, quod data est. Probat per illud Ioan. 20. Quorum remiseritis &c. Et rectè dicitur Clavis potestatis, quia auctoritas iudicandi rectè, est potestas, cum iudicare sit presidentis. Et hæc quidem de Clave potestatis, seu potestate sententiandi.

collata est Sacerdoti.

At verò de Clave scientiæ, seu potestate cognoscendi causam, sic incipit dicere Doctor noster n. 7. De secundo articulo dico, quod illud, quod ordinatur ad istam auctoritatem sententiandi, vel cuius usus ordinatur ad usum istius, ita scilicet, quod sine usu illius non est rectus usus istius, potest dici Clavis, quia instrumentum quoddam aperiendi; licet non proximum: immo quasi concurrat in unum cum instrumento propinquo vel proximo. Sine isto enim non rectè aperiatur, nec clauditur: auctoritas verò cognoscendi in causa peccatoris est huiusmodi, quia sine ista cognitione non rectè quis sententiat, calum huic aperiendum vel claudendum: ergo illa auctoritas potest dici Clavis regni calorum.

33. Auctoritas examinandi reum confitentem est Clavis scientiæ.

Deinde docet, hanc etiam Clavem esse penes Sacerdotem, ratione cuius Sacerdos in foro sacramentali iudicè & legitime interrogat, teneturque reus fideliter respondere & fateri, quæ ad causam pertinent. Qui habet (inquit) auctoritatem diffiniere sententiandi in causa, habet auctoritatem cognoscendi in causa illa, nisi alicui committeretur, quod sine causa cognitione sententiaret in causa ad suum libitum; quæ commissio non videtur alicui rationabiliter facienda, qui posset in sententiando errare, cuiusmodi est omnis viator. Deus ergo rectè committens Ecclesie auctoritatem primam, quæ dicitur Clavis potestatis, commisit etiam sibi secundam, quæ dicitur Clavis scientiæ. Et in collatione prima Clavis, quæ habetur ex Ioan. 20. intelligitur etiam collatio istius secundæ, tanquam prævia (quantum ad usum) usui illius primæ.

Hæc etiam convenit Sacerdoti.

Nemo sine causa cognitione sententiare potest.

Est quippe Sacramentum Pœnitentiæ institutum per modum iudicii, ut patet ex alibi dictis, ad quod concurrunt ante sententiam, confessio Rei ad informationem iudicis, & inquisitio requisita ex parte ipsius iudicis de materia, quam debet iudicare, nempe de peccatis, eorum numero, & circumstantiis. Item de statu peccatoris, an sit dignus, qui debeat absolvi, aut ligari.

34. Que sunt requisita ante sententiam sacramentalem.

Hinc Trident. sess. 14. c. 5. Constat, inquit, Sacerdotes iudicium hoc incognitæ causæ, exercere non potuisse, neque aequitatem quidem illos in pœnitentiis

Conc. Trid.

injungendis servare potuisse, si in genere duntaxat, & non potius in specie, ac sigillatim, sua ipsi peccata declarassent. Qui ergo dedit Sacerdotibus potestatem judicandi, dedit etiam potestatem cognoscendi causam, sine qua cognitione non possunt hoc iudicium debite exercere; cum exponant se periculo gravissimi erroris; vel reum ultra demeritum ligandi seu gravandi, vel ultra meritum absolvendi.

35. Potestas examinandi & absolvendi potest per Deum separari ab iurisdictione ex Scoto.

Interim putat Doctor illas duas potestates absolute esse separabiles supra n. 10. ubi sic ait: Dico ergo quod simpliciter sunt duae Claves, ita quod absolute verum est illud verbum Christi: Tibi dabo Claves &c. & potentia de potentia Dei absoluta separari ab invicem, sicut enim aliquis nunc praesidens, potest committere alteri auctoritatem cognoscendi in causa, non committendo sibi auctoritatem sententiandi in ea: ut si diceret; committo tibi auctoritatem examinandi causam istam; & referas mihi, ut sententiam. Posset etiam conferre auctoritatem sententiandi sine auctoritate cognoscendi; ut si diceret; committo tibi, quod sine omni cognitione causae sententias, sicut placet: talis autem commissio non esset ordinata alicui, cui voluntas esset obliquabilis. Ita etiam posset Deus committere auctoritatem cognoscendi, sine auctoritate sententiandi: & esset ista commissio ordinata simpliciter, si esset etiam in humanis. Posset etiam Deus de potentia absoluta alicui habenti voluntatem obliquabilem committere auctoritatem sententiandi sine cognitione in causa. De potentia autem ordinata, sive de facto, committitur utrinque cultibus Sacerdoti Ecclesiastico ad minus complete ordinato. Quod pro tanto dico; quia si prius tempore datur sibi auctoritas celebrandi, quam absolvendi, non est perfecte ordinatus quantum ad utramque auctoritatem; si primo facto, omitteretur secundum.

Et n. 11. in fine sic ait: Collatio unius (Clavis) non separatur a collatione alterius: quia (sicut dictum est) quod Christus in eodem verbo Ioan. 20. contulit ambas Ecclesiae: ita & Episcopus in eodem signo sensibili, & verbo confert ambas; unam quasi excellentem & explicitam, & aliam quasi implicitam, cuius usus est. antecedens ad usum istius. Et ex hoc patet, quod aliquantulum possunt dici una Clavis unitate ordinis, quia ad actum unum ultimum, scilicet aperiendum, ordinantur, & ad illum una subordinantur alteri, quia remota ab illo efficitur.

36. An Clavis scientiae sit aliqua scientia actualis vel habitualis? Magister.

Dubitas, an ista Clavis scientiae sit aliqua scientia actualis, vel habitualis, vel discretio quaecumque? Audi Mag. 4. dist. 19. cap. 1. Multi licet indiscreti, atque scientia, quae eminere debent, exortes, Sacerdotum gradum recipere praesumunt, vicia & scientia eo indigni; quia nec ante Sacerdotium, nec post, scientiam habent discernendi, qui ligandi sunt vel solvendi. Ideoque illam Clavem in consecratione non recipiunt, quia semper scientia carent. Qui vero ante Sacerdotium scientia discernendi praediti sunt, licet habeant discretionem, non tamen in eis est Clavis, quia non valent ea claudere vel aperire. Ideoque cum promovetur in Sacerdotem, Clavem discretionis recte dicitur accipere, quia & ante habita

discretio augetur, & fit in eo Clavis, ut ea iam valeat uti ad claudendum vel aperiendum. Haec ille.

Quem Scotus supra n. 8. sic exponit: Ista, inquit, scientia actualis, vel habitualis non est Clavis ista (scientiae) quia auctoritas cognoscendi, etsi requirat scientiam vel discretionem, concomitantem rectum usum ejus; quemadmodum requirit Clavis potestatis aliquam iustitiam, ad rectum usum suum: tamen sicut potestas judicandi non est iustitia, imo potest esse sine iustitia, ita potestas vel auctoritas cognoscendi in aliqua causa, potest esse sine discretionem cognoscendi; & ita debet Magister exponi, qui vult eum salvare; quod ad Clavem scientia requiritur scientia, supple ad hoc, quod aliquis recte utatur ea; non autem ad hoc, quod absolute usit.

Negat Scotus.

Si obicitur: quare ergo magis dicitur ista Clavis scientiae, quam illa iustitiae, sive iustitia, si non requiritur hic scientia, nisi quantum ad rectum usum illius?

37. Obiectio.

Respondet Doctor: sine iustitia habens auctoritatem, & ad quid sententians, facit quod est potestatis, licet indebite fiat; id est, sive Sacerdos sit iustus, sive peccator, sive iudicet secundum rigorem mediae iustitiae non deviando, sive in aliquo deviando, v. g. nimium aggravando vel alleviando poenitentem, quod ad impositionem poenitentiae, aut absolvendo eum, quem non deberet absolvere, vel etiam absolvendo ex fine mortaliter malo; si aliunde poenitens est debite dispositus ex parte sua, valet Absolutio, & exercetur actus potestatis, etsi Sacerdos peccet, sic utendo sua potestate, Et ideo, inquit Scotus, semper dicitur Clavis potestatis.

Responsio ex Scoto.

Et ita habens auctoritatem cognoscendi in causa, si attentè aliquid facit, licet indebite, hoc tamen quod facit, semper est scientiae, id est, cognitionis in causa, licet non scientiae habitualis, & ideo semper dicitur clavis scientiae, ab effectu scilicet, ad quem ordinatur, nempe à cognitione & scientia causae, non vero à scientia discretionis, quae potest abesse & adesse eo modo, quo potest abesse & adesse iustitia habitualis & actualis, quando Sacerdos utitur clave potestatis.

Sanè longè aliud est habere auctoritatem inquirendi & exquirendi & audiendi causam, quod fit, quando excipitur confessio Rei, & inquirendi de statu & dispositione ejus; aliud verò posse discernere peccata, circumstantias, & statum poenitentis, ut oportet, attingendo omnia ut expedit. Et quamvis haec discretio sit necessaria, ut Sacramentum debite administraretur, non tamen semper requiri ad valorem, sed valere Absolutionem, quae datur ab ignorante differentiam mortalis à veniali, vel circumstantias substantiales, innuit Doctor supra, & ideo erit

38. Aliud est habere auctoritatem inquirendi peccata, aliud posse ea discernere.